

Kas jāzina autoratlīdzības saņēmējam, lai varētu iegūt bezdarbnieka statusu un saņemt pabalstu

Autoratlīdzības saņēmējs var vienoties ar autoratlīdzības izmaksātāju par to, kurš veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI) no autoratlīdzības

Autoratlīdzības saņēmējam ir tiesības iegūt bezdarbnieka statusu, ja viņš ir reģistrējis savu saimniecisko darbību **Valsts ieņēmumu dienestā (VID)**, pats maksā nodokļus kā pašnodarbinātais no ienākumiem, kas mēnesī nesasniedz 740 eiro.



Bezdarbnieka statusu var saglabāt, ja persona iegūst darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusu (neattiecas uz pašnodarbinātajiem – saimnieciskās darbības veicējiem, kuri paši maksā nodokļus no ienākumiem, kas mēnesī nesasniedz 740 eiro) divreiz 12 mēnešu periodā uz laiku, kas kopā nepārsniedz 60 dienas, ja par to ir paziņots **Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA)**.

Ja autoratlīdzības izmaksātājs veic VSAOI no autoratlīdzības

Piemērs

Anna ilgstoši strādāja uzņēmumā X kā darba ņēmēja un vienlaikus veica autordarbus - rakstīja žurnālam rakstus. Autoratlīdzības izmaksātājs samaksāja par viņu visus nodokļus no autoratlīdzībām. Anna zaudēja darbu uzņēmumā X.

Ja Anna turpinās veikt autordarbus, neregistrējot savu saimniecisko darbību VID, un par viņu nodokļus maksās autoratlīdzības izmaksātājs, tad Anna nevarēs iegūt bezdarbnieka statusu un saņemt bezdarbnieka pabalstu.

Autoratlīdzības saņēmējam nav jāreģistrē VID saimnieciskā darbība.

Vai var iegūt bezdarbnieka statusu?

Nevar, ja turpina veikt autordarbu. Ja autordarbu veic, kad jau ir iegūts bezdarbnieka statuss, jāinformē NVA, kas lems par tiesībām turpināt atrasties bezdarbnieka statusā.

Vai var saņemt bezdarbnieka pabalstu vienlaikus ar autoratlīdzību?

Nevar, neatkarīgi no saņemtās autoratlīdzības lieluma.

Ja autoratlīdzības saņēmējs pats veic VSAOI no autoratlīdzības

Autors reģistrē VID saimniecisko darbību kā pašnodarbinātais. Pats autoratlīdzības saņēmējs kārtro grāmatvedību, aprēķina un maksā nodokļus.

Vai var iegūt bezdarbnieka statusu?

- Var**, ja ienākumi no autordarba mēnesī nesasniedz minimālo darba algu 740 eiro.
- Nevar**, ja ienākumi no autordarba mēnesī ir 740 eiro vai vairāk.

Vai var saņemt bezdarbnieka pabalstu vienlaikus ar autoratlīdzību?

- Var**, ja ienākumi no autordarba mēnesī nesasniedz minimālo darba algu 740 eiro.
- Nevar**, ja ienākumi no autordarba mēnesī ir 740 eiro vai vairāk.

Piemērs

Ja Anna pēc darba zaudēšanas uzņēmumā X vienosies ar autoratlīdzības izmaksātāju, ka reģistrēsies VID kā pašnodarbinātā – saimnieciskās darbības veicēja un turpmāk pati veiks nodokļu nomaksu no autoratlīdzības, kas nesasnies 740 eiro mēnesī, tad viņa varēs iegūt bezdarbnieka statusu un vienlaikus saņemt gan bezdarbnieka pabalstu, gan atlīdzību par rakstiem medijos.

Plašāk par nodokļiem no autoratlīdzības var uzzināt mājaslapā www.vid.gov.lv

→ Nodokļi → Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas → Informatīvie un metodiskie materiāli → VSAO iemaksu veikšana noteiktajām nodokļu maksātāju kategorijām → **Nodokļi no autoratlīdzības**

Kā rīkoties, ja bezdarbnieka statusa laikā plāno veikt autordarbus un saņemt autoratlīdzību?

JĀINFORMĒ NVA,

iesniedzot dokumentus, kas apliecina autordarba izpildes periodu, lai lemtu par bezdarbnieka statusa saglabāšanas iespējām, ja autordarbs veikts līdz bezdarbnieka statusa iegūšanai vai bezdarbnieka statusa laikā, bet atlīdzība saņemta bezdarbnieka statusa laikā.

JĀREĢISTRĒ VID SAVA SAIMNIECISKĀ DARBĪBA

un pašam jāmaksā nodokļi, ja iecerēts veikt nelielus autordarbus bezdarbnieka pabalsta saņemšanas laikā un ienākumi mēnesī nesasnies 740 eiro.

JĀINFORMĒ NVA PAR IKVIENU NOSLĒGTO LĪGUMU,

jo tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu ir tieši saistītas ar atrašanos bezdarbnieka statusā. Zaudējot bezdarbnieka statusu, tiek zaudētas arī tiesības saņemt pabalstu,

Ja VSAA saņems informāciju, ka pabalsta saņemšanas laikā gūti ienākumi, kas liedz saņemt pabalstu, un par autordarba līgumu nav paziņots NVA, saņemtais pabalsts būs jāatmaksā.

Autordarba līgums nelīdzinās darba ņēmēja līgumam, tāpēc katrs gadījums var tikt izskatīts individuāli.

